



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Αθήνα, 19.03.2018
Αριθ. Πρωτ.: 213**

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 101 10 - Αθήνα
TELEFAX : 210 5203872
Πληροφορίες: Φίλιππος Κωνσταντίνου
Τηλέφωνο : 2131516116
E-MAIL : ypertns@ypakp.gr

ΘΕΜΑ: «Σχετικά με το πρώην Λοιμωδών στο παράρτημα ΑμεΑ Δυτικής Αττικής»

Σχετ.: Η με αρ. πρωτ.: 3982/01-03-2018 Ερώτηση.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Ν. Κακλαμάνη, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

Η Μονάδα Παιδών Σκαρμαγκά ουδέποτε αποτέλεσε κατάλληλο χώρο διαβίωσης για τους φιλοξενούμενους και τις ανάγκες τους, καθώς βρίσκεται εκτός οικιστικού ιστού και σε μεγάλη απόσταση από αυτόν προσδίδοντας μορφή «γκέτο».

Έχοντας σαφή γνώση για τις συνθήκες διαβίωσης των φιλοξενούμενων στο Σκαρμαγκά, το Υπουργείο αποφάσισε την απομάκρυνση των φιλοξενούμενων καταρτίζοντας ένα εξατομικευμένο σχέδιο, ανάλογα με τις ανάγκες κάθε φιλοξενούμενου, και σχεδίασε την μετεγκατάστασή τους σε δομές που ανταποκρίνονταν περισσότερο στις ανάγκες αυτές.

Η απόφαση της μετεγκατάστασης των 27 συνολικά φιλοξενούμενων, 21 εξ' αυτών μεταφέρθηκαν στο Παράρτημα ΑμεΑ Δυτικής Αττικής και 6 σε Δομή των Μελισσίων, βασίστηκε ακριβώς

σε εκθέσεις ανεξάρτητων αρχών καθώς και σε αποφάσεις θεσμικών οργάνων :

1. Δυο εκθέσεις κλιμακίων του Συνηγόρου του Πολίτη από το 2014 και πρόσφατη (23/2/2017) που επιτάσσουν την άμεση διακοπή της λειτουργίας του Σκαραμαγκά.
2. Έκθεση των Επιθεωρητών του υπουργείου Εργασίας (24/4/2017) όπου διατυπώνεται ρητά το ερώτημα «γιατί καθυστερεί το κλείσιμο της μονάδας;»
3. Όμοιες αποφάσεις που είχαν πάρει δυο προηγούμενες διαφορετικές Διοικήσεις του ιδρύματος.
4. Στις αποφάσεις που πήραν ομόφωνα οι Διοικήσεις των Σωματείων Εργαζομένων του Σκαραμαγκά (20/2/2017) και της δομής Υποδοχής δηλαδή του παραρτήματος Χρονίων Πασχόντων Δυτικής Αττικής (10/2/2017).
5. Στις απόψεις του εκπροσώπου της ΕΣΑΜΕΑ στο διοικητικό συμβούλιο του φορέα (24^η συνεδρίαση του ΔΣ του ΚΚΠΠ, 19/7/2016) που μεταξύ άλλων χαρακτήρισε τη δομή Σκαραμαγκά «αποθήκη ψυχών και εργαζομένων».
6. Στις υποδείξεις του αρμόδιου Επιστημονικού Συμβουλίου και των εργαζομένων στον Παράρτημα (1/2/2017).
Την απερίγραπτη επικρατούσα κατάσταση είχε διαπιστώσει και ο Συνήγορος του Πολίτη, ο οποίος με κατηγορηματικό τρόπο ζητούσε σε δυο εκθέσεις του την άμεση μεταφορά των περιθαλπόμενων σε καταλληλότερες δομές, με βασικό επιχείρημα την εκτός οικιστικού και κοινωνικού ιστού θέση της εν λόγω μονάδας και τον τρόπο λειτουργίας της. Όπως λοιπόν διαπιστώνετε από τα παραπάνω η εικόνα του Υπουργείου για τις συνθήκες διαβίωσης των περιθαλπόμενων και την ακαταλληλότητα του Ιδρύματος δεν είναι μόνο σαφής και ξεκάθαρη αλλά και επιστημονικά τεκμηριωμένη.

Σε ο,τι αφορά το πρώτο ερώτημά σας δεν επιβεβαιώνουμε το περιεχόμενο των δημοσιευμάτων και των ισχυρισμών του νομικού εκπροσώπου του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων Παιδιών με Χρόνιες Παθήσεις «Οικογένεια», τα οποία αλλοιώνουν τεχνηέντως την πραγματικότητα, προκειμένου να δημιουργήσουν «εντυπώσεις» στην κοινή γνώμη. Οι φωτογραφίες φιλοξενούμενων που διαρρέουν στον Τύπο και η διατάραξη της λειτουργίας της Μονάδας και της ηρεμίας των περιθαλπόμενων για λόγους πολιτικών ή άλλων σκοπιμοτήτων έχει συνέπειες στους ίδιους τους ωφελούμενους. Πόσο μάλλον, όταν η έκθεση ανθρώπων, που δε μπορούν να

υπερασπιστούν τον εαυτό τους σε κοινή θέα αποτελεί παραβίαση θεμελιωδών δικαιωμάτων ή κακή άσκηση των δικαιωμάτων τους.

Αναφορικά με το ερώτημά σας για τα μέτρα προστασίας της ζωής των παιδιών ΑμεΑ, που φιλοξενούνται στο Παράρτημα Αμεα Δ. Αττικής και Μελισσίων σας γνωρίζουμε ότι προκειμένου να μετακινηθούν οι φιλοξενούμενοι του Παραρτήματος Σκαραμαγκά σε καταλληλότερες δομές του ΚΚΠΠΑ, εκπονήθηκε ένα σχέδιο μετάβασης που περιέλαβε:

1. Την κατανομή των περιθαλπομένων στους χώρους υποδοχής με τα εξής κριτήρια:

Α) Να ταιριάζουν με τα ιδιαίτερα ατομικά χαρακτηριστικά και ανάγκες κάθε προς μετακίνηση περιθαλπόμενου.

Β) Να λαμβάνεται υπ' όψη ο τόπος κατοικίας του συγγενικού περιβάλλοντος, όπου αυτό υπάρχει, για την διευκόλυνση της επαφής.

Γ) Να διατηρηθούν τα πρόσωπα αναφοράς από το προσωπικό φροντίδας, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή στο νέο περιβάλλον και να εξασφαλιστεί η ύπαρξη μεταβατικών αντικειμένων.

2. Την ανακαίνιση και διαμόρφωση των χώρων υποδοχής ώστε να είναι ασφαλείς, κατάλληλοι και φιλικοί προς τους φιλοξενούμενους και τους εργαζόμενους στο μέτρο των δυνατοτήτων. Συγκεκριμένα έγιναν οι εξής παρεμβάσεις:

Α) Στην μονάδα Μελισσίων:

- Διαμορφώθηκε άνετος και ευήλιος χώρος επισκεπτηρίου, με τουαλέτα για τους επισκέπτες.
- Κατασκευάστηκαν ατομικές τουαλέτες με ντους σε κάθε δωμάτιο, ώστε να διευκολύνεται η ατομική καθαριότητα και -στις περιπτώσεις που είναι εφικτή- η αυτοεξυπηρέτηση των φιλοξενούμενων.
- Αναβαθμίστηκαν τα πλυντήρια της δομής, ώστε να παραλάβουν τον επιπλέον όγκο ρούχων και κλινοσκεπασμάτων, με θετική επίπτωση στο σύνολο των φιλοξενούμενων.
- Ενισχύθηκε το μεταλλικό στηθαίο της βεράντας, ώστε να γίνει η εφικτή η έξοδος στο υπαίθρο με γνώμονα την ασφάλεια και την καλαισθησία, πέραν της πρόβλεψης για βελτίωση του προαυλισμού στον περιβάλλοντα χώρο.

Β) Στο Παράρτημα Δυτικής Αττικής:

- Για τις πολύ βαριές περιπτώσεις περιθαλπομένων ανακαινίσθηκε μία πτέρυγα (Μονάδα Αυξημένης Φροντίδας) με ενισχυμένα χαρακτηριστικά ασφάλειας: Νέα ενεργειακά κουφώματα με άθραυστους υαλοπίνακες, σύστημα πυρανίχνευσης και πυροπροστασίας, σύστημα ελέγχου πρόσβασης, ασφαλή έξοδο στις βεράντες, άνοιγμα εσωτερικών θυρών με απλή ώθηση-έλξη.
- Διαμορφώθηκαν χώροι επισκεπτηρίου και εστίασης, ώστε να ενθαρρυνθεί η αυτόνομη σίτιση.

- Διαμορφώθηκε χώρος εργοθεραπείας και κήπος ειδικών προδιαγραφών για τον προαυλισμό ΑΜΕΑ .
- Τα δωμάτια χρωματίστηκαν με μη τοξικά οικολογικά πλενόμενα χρώματα σε χρωματισμούς, που συντελούν στην δημιουργία ήρεμης και ευχάριστης διάθεσης.

Σε αντίθεση με την κατάσταση στον Σκαραμαγκά:

- Φιλοξενούμενοι που διαβιούσαν ανά 4 ή 6, διαβιούν τώρα μονόκλινα ή το πολύ δίκλινα δωμάτια, λαμβάνοντας υπ ' όψη και των σχέσεων που έχουν αναπτυχθεί μεταξύ τους.
- Η ιατρική παρακολούθηση έχει ενταθεί και έχει γίνει πολύ πιο συστηματική.
- Η πρόσβαση των συγγενών αλλά και των εργαζομένων έχει διευκολυνθεί πάρα πολύ.

Συνεχώς σχεδιάζονται και σταδιακά υλοποιούνται τα επόμενα βήματα για την περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, με τελικό στόχο την ένταξη των ωφελουμένων στο πρόγραμμα αποϊδρυματοποίησης.

Ο στόχος της μετεγκατάστασης των 27 φιλοξενούμενων, 21 εξ' αυτών μεταφέρθηκαν στο Παράρτημα ΑμεΑ Δυτικής Αττικής και 6 σε Δομή των Μελισσιών, εξυπηρετεί τους στόχους βελτίωσης της ποιότητας της ζωής τους, εξυγίανσης και εξορθολογισμού των υπηρεσιών που προσφέρονται, παράλληλα με τη καλύτερη πρόσβαση και για τους γονείς. Οι νέοι χώροι υποδοχής έχουν τη μορφή που επιτάσσει η επιστημονική κοινότητα και οι ανάγκες των συγκεκριμένων ανθρώπων και έχει σχεδιασθεί η νέα εγκατάσταση σε αυτούς από το αρμόδιο Επιστημονικό Όργανο. Οι λεπτομέρειες της νέας εγκατάστασης, προσαρμογής και διαβίωσης έχουν σχεδιασθεί με επιστημονική γνώση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στη μονάδα του Σκαραμαγκά, υπήρχε μόνο η ειδικότητα του παιδίατρου, όμως η ηλικία των ανθρώπων (40 - 52 χρόνων, όπως συνομολογείται) σε συνδυασμό με τα χρόνια προβλήματα υγείας έκαναν επιτακτική την ανάγκη μετακίνησής τους σε Μονάδα Ενηλίκων, όπου γιατροί όλων των ειδικοτήτων (ψυχίατρος, φυσίατρος, καρδιολόγος, γαστρεντερολόγος, παθολόγος) μπορούν να τους προσφέρουν τις υπηρεσίες που χρειάζονται.

Τέλος, σχετικά με το ερώτημά σας για το αν σκοπεύουμε ως υπουργείο να στηρίξουμε τη δομή του Σκαραμαγκά για να εξακολουθήσει να λειτουργεί υπό σύγχρονες συνθήκες, σας ενημερώνουμε ότι στόχος μας είναι η **Αποϊδρυματοποίηση** και όχι η διαιώνιση και αναπαραγωγή του αναχρονιστικού μοντέλου ασύλων εκτός οικιστικού και αστικού ιστού. Οι επιστημονικές μελέτες, οι ευρωπαϊκές οδηγίες όπως η Σύμβαση για τα δικαιώματα των ΑμεΑ του ΟΗΕ, ορίζουν την υποχρέωση του κράτους για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας των ΑμεΑ στο περιβάλλον και στις

Υπηρεσίες. Υπό αυτό το πρίσμα η αποτελεσματική συμμετοχή και η ένταξη στην Κοινωνία, σε καμία περίπτωση δεν διασφαλίζεται στη συγκεκριμένη γεωγραφική θέση, όχι μόνο για τους 27 φιλοξενούμενους, αλλά για κανένα άτομο με αναπηρία.

Εν κατακλείδι, η περίπτωση μεταφοράς των περιθαλπόμενων από τη μονάδα του Σκαρμαγκά σε μονάδες που πληρούν τις προδιαγραφές που προανέφερα, είναι μέρος του ευρύτερου στρατηγικού σχεδιασμού του Υπουργείου και της Κυβέρνησης για την αποϊδρυματοποίηση, καθώς τίθεται σε εφαρμογή το πιλοτικό σχέδιο αποϊδρυματοποίησης των ατόμων με αναπηρία [αρ.: 60135/1579(ΦΕΚ 4590, τΒ, 27-12-2017)ΚΥΑ, «Πρόγραμμα Αποϊδρυματοποίησης ΑμεΑ»], που φιλοξενούνται στο παράρτημα ΑΜΕΑ Λεχαινών και στα παραρτήματα ΑΜΕΑ του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Αττικής. Οι δράσεις για την αποϊδρυματοποίηση και την πρόληψή της, σύμφωνα με τη κοινή υπουργική απόφαση, περιλαμβάνουν:

- Την ανάπτυξη δομών φιλοξενίας των ατόμων με αναπηρία.
- Την ανάπτυξη πιλοτικού προγράμματος επαγγελματικής αναδοχής.
- Την ανάπτυξη μονάδας βραχείας υποδομής ατόμων με αναπηρία.
- Τη δημιουργία κινητής μονάδας παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών σε οικογένειες με άτομα με αναπηρία, θετές ή ανάδοχες.
- Την ανάπτυξη κέντρων δημιουργικής απασχόλησης.
- Την δημιουργία κέντρων ημέρας για άτομα με αναπηρία.

Φορείς υλοποίησης του προγράμματος είναι το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Δ. Ελλάδας και το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Αττικής. Η χρηματοδότηση που θα καλύψει το κόστος υλοποίησης του προγράμματος είναι 15 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2018-2020.

Η στόχευση του πιλοτικού προγράμματος είναι διττή. Αφενός αφορά την αντικατάσταση των παλαιών- ιδρυματικού τύπου δομών από νέες ευέλικτες δομές καθώς και εναλλακτικές μορφές τοποθέτησης των ωφελούμενων εντός οικογενειακού περιβάλλοντος. Αφετέρου την διακοπή της ανατροφοδότησης των ιδρυμάτων μέσω των προληπτικών και υποστηρικτικών δράσεων του προγράμματος

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Θ. ΦΩΤΙΟΥ